

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VII

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie na poziomie dosłownym,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: porównanie homeryckie, inwokację,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: komedia, tragedia, fraszka, pieśń, tren, ballada,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; łączy wyrazy pokrewne,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy i odmiany,
- podejmuje próbę tworzenia wypowiedzi pisemnych w następujących formach gatunkowych: rozprawka, przemówienie, opowiadanie,
- przeprowadza proste wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- potrafi pamięciowo opanować fragment wiersza.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym oraz wyszukiwania i przetwarzania informacji i wyciągania wniosków na podstawie jednej przesłanki; czytając głośno, uwzględnia znaki interpunkcyjne,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię,
- zna pojęcie komizmu, ironii,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epepeja,
- wskazuje elementy dramatu,
- określa wartości etyczne i estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy i odmiany,
- rozróżnia wypowiedzenia złożone,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: rozprawka, CV, przemówienie, opowiadanie; w wypowiedzi występują błędy kompozycyjne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; niewłaściwa segmentacja tekstu,
- wykorzystuje środki retoryczne w redagowanej wypowiedzi argumentacyjnej,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie,
- rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza,
- recytuje utwór literacki.

OCENA Dобра

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukuje i przetwarza informacje, podejmuje próbę określania głównej myśli utworu, w zasadzie poprawnie analizuje i interpretuje tekst literacki oraz dzieła sztuki, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, uwzględnia znaki interpunkcyjne, intonację,

- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię,
- zna pojęcie komizmu, ironii, rozpoznaje je w tekstach,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, epepeja i wymienia ich podstawowe cechy,
- wskazuje elementy dramatu,
- w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, literackich i kulturowych,
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany,
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu,
- tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad; w wypowiedzi występują błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza,
- recytuje utwór literacki, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję,

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz

- odczytuje teksty literackie, nieliterackie i inne teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym, dokonuje trafnej analizy i interpretacji; w interpretacji utworów literackich i dzieł sztuki wykorzystuje potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: neologizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i objaśnia ich rolę,
- zna pojęcie komizmu i ironii, rozpoznaje je w tekstach oraz określa ich funkcje,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu, w tym: pamiętnik, komedia, tragedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- wskazuje elementy dramatu,
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, w interpretacji odwołuje się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich i kulturowych,
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków,
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów,

- łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy, rozumie zasady jego tworzenia i odmiany, rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu,
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny.
- tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad; ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach, w wypowiedzi występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi,
- wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje;
- zna i prawidłowo stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne,
- recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami zarówno w rozwiązywaniu problemów teoretycznych, jak i praktycznych ujętych w programie nauczania oraz wynikających z podstawy programowej;
- kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne (pod względem treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji i układu graficznego) w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad ; ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach,
- jego wypowiedzi ustne, pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia; nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości;
- korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych.

FORMY I SPOSOBY OCENIANIA

- Podstawą wystawienia ocen śródrocznych i rocznych są następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:
  - obserwacja pracy ucznia na lekcji: techniki czytania, poziomu rozumienia tekstu i poleceń, wypowiedziany się, praktycznej sprawności językowej, notowania, zaangażowania w samodzielną pracę,
  - odpowiedzi ustne,
  - prace pisemne: sprawdziany, testy, kartkówki, wypracowania klasowe, zadania aktywizujące na lekcji; dyktanda, prace redakcyjne,
  - praca w grupie,
  - recytacja, prezentacja ustna przygotowanego projektu.
- Kartkówki (mogą być niezapowiedziane) dotyczą jednego zagadnienia lub trzech ostatnich lekcji,

- Sprawdziany i wypracowania klasowe są zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w e-dzienniku.
- Uczniowie nieobecni w szkole mają obowiązek nadrobić zaległości (notatka w zeszycie oraz zadania rozwiązywane na lekcji).
- Uczniowie nieobecni w dniu sprawdzianu i/lub kartkówki mają obowiązek je napisać (ustalamy termin do 2 tyg. po powrocie po nieobecności).
- Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny w terminie ustalonym z nauczycielem (do 14 dni od otrzymania oceny).
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej brane są pod uwagę wszystkie oceny w dzienniku oraz systematyczność i praca ucznia na lekcji.

Lektury w klasie 7 (kolejność omawiania ustala nauczyciel na początku roku szkolnego):

1. *Balladyna* – Juliusz Słowacki,
2. *II część Dziadów* – Adam Mickiewicz,
3. *Zemsta* – Aleksander Fredro,
4. *Quo vadis* – Henryk Sienkiewicz,
5. *Stary człowiek i morze* – Ernest Hemingway,
6. *Opowieść wigilijna* – Charles Dickens.
7. Twórczość Jana Kochanowskiego – wybrane fraszki, pieśni, treny VII i VIII.
8. *Świtezianka* – Adam Mickiewicz.

Na każdą ocenę wymagane jest przeczytanie wszystkich lektur obowiązkowych przewidzianych do omówienia na lekcjach języka polskiego w klasie siódmej.